

I ♥ de politie

mama zwijdt naar de boef
ze wou het naar de boef
kennn. maan papa ging met
de pistool schieten en de boef
hat bloed. en de anderen boef
waaren gevangen

Tekening: Birke Wobbes

Tekening: ingekleurd door Femke Kleberg

Scheldpartijen, gebrek aan respect, lage beloning, stijgende werkdruk: als je de berichten in de media mag geloven is het geen lolletje om agent te zijn. Blauwdruk vond het tijd voor een geluid uit eigen gelederen en ging langs bij verschillende generaties blauw. Waarom wilden we ook al weer politieagent worden? En is het nog wel leuk, dit vak?

'De eerste keer dat ik op straat werkte als agent, moest ik naar een echtelijke twist tussen een oudere man en vrouw. Ze vochten elkaar bijna de tent uit, maar toen ik ter plekke was, hielden ze opeens op en keken mij – jong broekie van in de twintig – verwachtingsvol aan. De politie was er, er ging iets gebeuren! Ik stond daar en dacht: nu moet ik iets doen, ik moet doortastend zijn en ingrijpen. Dat moment vergeet ik nooit meer. Ik besepte toen wat het inhoudt om agent te zijn. Dat je van betekenis kunt zijn voor andere mensen.'

Arno Musch (36), inmiddels negen jaar in dienst bij het korps, weet nog precies wat hem motiveerde om destijds bij het blauw te gaan. 'Ik wilde een baan waarin je als mens kunt groeien en waarin je al je kwaliteiten kunt gebruiken. Een baan ook waarmee je bijdraagt aan de samenleving.' Zijn verwachtingen zijn in de praktijk absoluut uitgekomen, vindt hij. 'Ik heb eerst drie jaar op straat met mensen gewerkt, in de surveillance. Daarna vier jaar recherche gedaan, waarbij je je meer verdiept in mensen. Vervolgens lag mijn hart bij het verjongen en vernieuwen van de organisatie: nu begeleid ik jonge agenten in opleiding. Dat is het mooie van de politie: je kunt zo veel verschillende kanten uit.'

Voetgangerszone

Erik Zwart (25) wist al van jongs af aan dat hij politieagent wilde worden. 'Als ik een agent zag lopen, was ik enorm onder de indruk. Dat merk ik ook nu ik surveillance loop tijdens mijn opleiding tot allround politiemedewerker: mensen reageren metéén, zodra ze je zien. Ze stappen bijvoorbeeld

snel van hun fiets af in een voetgangerszone. Ik vind het grappig dat ik zo'n effect heb.' Wat hem zo aantrekt in het vak is vooral de diversiteit en het bijdragen aan de veiligheid. 'Iedere dag is anders. En er hoeft maar iets te gebeuren, of je hele uitgangssituatie is veranderd. Laatst kreeg ik voor het eerst een melding waar we op af moesten: een grote groep van veertig jongeren die rondhing in Hilversum. Die hebben we toen uit elkaar gehaald en weggestuurd. Dat was best spannend, het had kunnen escaleren.' Wel heeft hij nog even getwijfeld over de opleiding vanwege het lage inkomen, bekent Erik. 'Maar ik woon nog thuis en heb geen hypotheek of kinderen. Als ik een gezin had gehad, was het een stuk moeilijker geweest.'

'Ik vind het grappig dat ik zo'n effect heb'

Stap terug

Tja, dat inkomen. Het is niet riant, zegt ook Arno. 'Ik heb vrienden in de IT en de verzekeringsbranche werken die duidelijk meer verdienen dan ik. Maar laatst hoorde één van hen dat 'ie naar een andere baan moest uitkijken. Terwijl ikzelf nooit een nacht minder heb geslapen omdat ik niet zeker wist of ik mijn werk wel kon houden. En dat is ook wat waard. Ik heb het idee dat het nog steeds een geliefd beroep is bij mensen. Ik merk het ook in mijn wervingsgesprekken met jonge mensen. Mensen uit het burgerleven die zich aanmelden voor de opleiding tot recherchekundige, zijn bereid een flinke stap terug te doen in salaris omdat het werk hen inhoudelijk zo aanspreekt. Zie je wel, denk ik dan: er is meer dat telt dan het inkomen.'

I ♥ de politie

Tekening: Ilse Kleberg

Wilma Smit (48), jeugdagent in Weesp en Muiden, had vooral een drang naar bewegingsvrijheid en de behoefte met mensen om te gaan. 'Mijn ouders vonden het maar niks dat ik bij de politie wilde, veel te gevaarlijk. En vrienden van me die ik van de sociale academie kende, zeiden dat ik naar de 'vijand' ging. Maar ik vond kantoorbanen vreselijk, de hele dag binnen tussen vier muren, met vastgestelde koffie- en lunchpauzes. Ik wilde geen baan met een vast stramien, ik wilde onverwachte wendingen.' Ook **Ton de Wolf (60)**, wijkagent in Hilversum Centrum, kan zich vinden in die motivatie om bij de politie te gaan. 'Na tien jaar op zee bij de marine wilde ik meer thuis zijn bij mijn vrouw en drie kinderen. Maar ik wilde niet opgesloten zit-

'Vrienden zeiden dat ik naar de vijand ging'

ten op kantoor, ik zocht een baan met een zekere vrijheid. De spanning van het politievak vond ik aantrekkelijk.' Inmiddels werkt hij al weer 12 jaar als wijkagent. 'Geweldig werk, ik ga nog steeds met plezier de straat op. Mensen willen graag contact hebben met een politiemans. En je kunt heel veel gedaan krijgen in een wijk door gewoon goede gesprekken te voeren. Daar haal ik veel bevrediging uit. Bovendien heb ik altijd gezegd dat ik minimaal 60% van de tijd buiten wil zijn en dat is me tot nu toe goed gelukt!'

Actie!/?

We vroegen aan de vier generaties blauw in dit verhaal: zijn de acties voor een betere politie-cao terecht en doe je zelf ook mee?

Erik Zwart (25), student allround politiemedewerker

'Een beter salaris is écht vereist, zeker voor de collega's die al reguliere dienst draaien. Ik doe mee aan de acties, ik heb bijvoorbeeld een dag geen bonnen geschreven. Althans: ik schreef ze wel, om te oefenen, maar dan zei ik achteraf dat de bon niet doorging. Naar bijeenkomsten ben ik niet geweest. Ik heb ook minder last van het lage salaris omdat ik nog thuis woon. Natuurlijk wil ik ook graag meer verdienen, maar ik ben al hartstikke blij dat ik de opleiding mag doen.'

Arno Musch (36), trajectbegeleider regionale studentenpoule

'Het is geen riant salaris. Iedereen in mijn omgeving is verbaasd dat wij zo weinig verdienen en vindt het logisch dat er actie wordt gevoerd. Ter illustratie: ik heb de oudste auto in de straat. Ik sta achter de acties, ik doe er alleen zelf niet aan mee. Want als ik staak, dupeer ik mijn eigen collega's. Daar schiet niemand iets mee op.'

Wilma Smit (48), jeugdagent Weesp en Muiden

Absoluut terecht! Ik voer zelf ook actie, al kost dat me heel wat vrije dagen. We hebben een paar keer het bureau dicht gegooid en de telefoon niet opgenomen. Minister Guusje ter Horst die ons gelijk trekt met buschauffeurs: ik stond te stuiteren toen ik het hoorde. Ze zou eens een dag met ons mee moeten lopen. Als de cao niet aangepast wordt, zal er veel motivatie verdwijnen. Maar je blijft toch doorgaan hè? Politie mensen zijn nou eenmaal geselecteerd op hun inzet.'

Ton de Wolf (60), wijkagent Hilversum Centrum

'Ik vind het eigenlijk een beetje flauwekul, die acties. Je roept er zó veel weerstand mee op. Dat een vuilnisman meer zou verdienen, vind ik bondsprietpraat. En onregelmatige diensten horen gewoon bij ons vak. Ik vind het leuk om op maandag en dinsdag vrij te zijn. Ik begrijp het allemaal wel hoor, ik zou ook graag iets extra's krijgen. Maar het is verder geen punt. Ik kan goed rondkomen van mijn salaris, met dank aan mijn echtgenote die een goede huishouding voert.'

Soft

Is het imago volgens oudgedienden Ton en Wilma de afgelopen decennia veranderd? 'Toen ik in 1975 bij de politie kwam, had het vak meer aanzien dan nu', zegt Ton. 'Het respect is minder geworden.' Wilma beaamt dit: 'Je moet veel mondiger zijn dan vroeger, want mensen kijken niet meer met ontzag naar je. Ze slingeren van alles naar je hoofd. Ik denk dat we een te soft imago hebben gekregen doordat we alles op zijn beloop lieten. Die overlastgevend hangjongeren hebben we bijvoorbeeld veel te lang laten sudderen. En nu moeten we met een inhaalslag alles in één keer goed maken. Maar het duurt een tijd voor we dat respect en ontzag weer terug hebben.' Toch merkt Arno bij de gemiddelde burger nog veel respect voor zijn vak, zegt hij. 'In mijn vrije tijd werk ik als natuurgids op de Veluwe. Als ik dan aan mensen vertel wat ik in het dagelijks leven doe, werkt dat als een pré. Ik heb meteen meer geloofwaardigheid.'

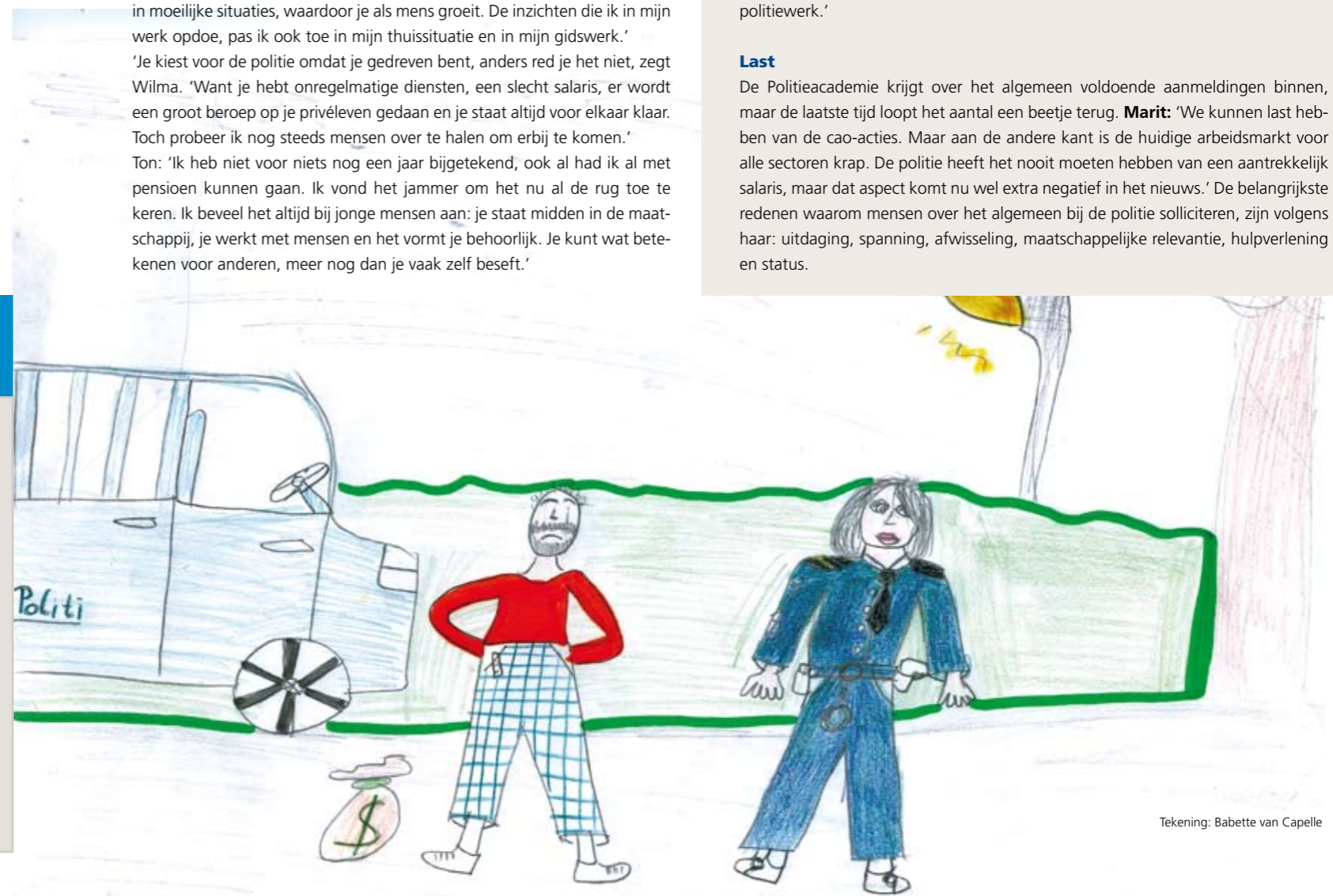
Zeuren

Respect of niet, het vak wordt in ieder geval ondergewaardeerd. 'De meeste mensen hebben geen idee hoe zwaar dit werk is', zegt Wilma. 'Op feestjes zeg ik nooit dat ik bij de politie zit, want dan begint iedereen over bekeuringen te zeuren. Ze zien niet hoe maatschappelijk betrokken wij zijn.' En dat maatschappelijke aspect wordt de laatste jaren steeds sterker, merkt ze. 'Omdat de hulpverlening in Nederland slecht draait. Uit angst voor fouten pakken die instanties zaken niet op en blijven probleemgezinnen te lang onder onze hoede. Samen met Bureau Jeugdzorg ben ik bijvoorbeeld nu bezig om in een probleemgezin het kind te begeleiden en de ouders weer op de rails te krijgen. Het is zwaar werk, maar het gaat gelukkig weer goed met ze en dat is geweldig om te zien. Dan weet je weer waar je het voor doet.'

'Je kiest voor de politie omdat je gedreven bent, anders red je het niet'

Groei

Is het nog steeds de moeite waard om politieagent te zijn? 'Absoluut', zegt Arno. 'In dit vak leer je zó veel, dat laat zich niet in geld uitdrukken. Je komt in moeilijke situaties, waardoor je als mens groeit. De inzichten die ik in mijn werk opdoe, pas ik ook toe in mijn thuissituatie en in mijn gidswerk.' 'Je kiest voor de politie omdat je gedreven bent, anders red je het niet', zegt Wilma. 'Want je hebt onregelmatige diensten, een slecht salaris, er wordt een groot beroep op je privéleven gedaan en je staat altijd voor elkaar klaar. Toch probeer ik nog steeds mensen over te halen om erbij te komen.' Ton: 'Ik heb niet voor niets nog een jaar bijgetekend, ook al had ik al met pensioen kunnen gaan. Ik vond het jammer om het nu al de rug toe te keren. Ik beveel het altijd bij jonge mensen aan: je staat midden in de maatschappij, je werkt met mensen en het vormt je behoorlijk. Je kunt wat betekenen voor anderen, meer nog dan je vaak zelf beseft.'

Tekening: Babette van Capelle

De ideale agent is oranje

Om gericht te kunnen werven onder de juiste doelgroepen, werkt het Bureau Personeelsvoorziening Politie met een systeem dat mensen indeelt in kleurtypes. De basistypes zijn **rood**, **geel**, **groen** en **blauw**.

'Het leeuwendeel van onze vacatures is op niveau 3-4, de functie van agent', vertelt **Marit Zwaan**, adviseur arbeidsmarktcommunicatie bij de Politieacademie, afdeling Centrum voor Competentiemeting en -Monitoring. 'Hiervoor is het **rode** segment onze voornaamste doelgroep. Dat zijn – kort door de bocht geformuleerd – de stoere, typisch Hollandse mannen die sportief en recht door zee zijn en van avontuur en spanning houden. Dit type meldt zich uit zichzelf aan, dus die hoeven we niet actief te werven.'

Het **gele** segment zijn de meer zorgzame types, die je veel in maatschappelijk werk ziet. 'De sociale kanten van het politiewerk worden steeds belangrijker, daarom richten we onze wervingscampagnes sterk op deze doelgroep. Bovendien zitten in het gele segment grotendeels vrouwen en daarvan willen we graag een groter aandeel hebben in ons personeelsbestand, omdat ze vaardigheden meebrengen die we goed kunnen gebruiken binnen de politie. Een ander kenmerk van 'gele' mensen is echter dat ze iets te 'soft' kunnen zijn voor het politievak, omdat ze moeite hebben met knopen doorhakken. Daarom zoeken we vooral naar het **oranje-gele** segment: mensen die zich aangetrokken voelen tot het hulpverlenende karakter van de politie, maar die ook een stukje rood in zich hebben en beslissingen durven nemen.'

In het **blauwe** segment zitten mensen die gericht zijn op carrière, succes, status en presteren. 'Veel niet-westerse allochtonen zitten in dit segment. Die willen we graag meer bij de politie hebben, omdat ze vanuit hun achtergrond kwaliteiten meebrengen waardoor we slagvaardiger kunnen werken in onze multiculturele samenleving. In wervingscampagnes voor allochtone doelgroepen benadrukken we daarom bijvoorbeeld de status van het vak en de doorgroeimogelijkheden bij de politie.'

Het **groene** segment ten slotte is het minst interessant. 'Dat zijn de doe-maar-gewoon-types die minder carrièregericht zijn en zich niet aangetrokken voelen tot politiewerk.'

Last

De Politieacademie krijgt over het algemeen voldoende aanmeldingen binnen, maar de laatste tijd loopt het aantal een beetje terug. **Marit**: 'We kunnen last hebben van de cao-acties. Maar aan de andere kant is de huidige arbeidsmarkt voor alle sectoren krap. De politie heeft het nooit moeten hebben van een aantrekkelijk salaris, maar dat aspect komt nu wel extra negatief in het nieuws.' De belangrijkste redenen waarom mensen over het algemeen bij de politie solliciteren, zijn volgens haar: uitdaging, spanning, afwisseling, maatschappelijke relevantie, hulpverlening en status.